

ARGUS

JAARGANG 20 NUMMER 1 MAART 1995

DE STEM VAN SPRAKELOZE WILDE DIEREN

IN DIT NUMMER

Actieverlagen van de **SINT HUBERTUS MIS** en het **KERSTBESTAND**

'**WIJ ZIJN SCHIMMEN GEWORDEN...**', de wereld volgens de **KNJV**

DE JACHT-KALENDER 1995

ISSN 0166-5073 Argus is het kwartaal tijdschrift van de Stichting Kritisch Faunabeheer, Amsteldijk-Noord 135, 1183 TJ Amstelveen, Telefoon (020) 6 41 07 98. Argus wordt toegestuurd aan donateurs die minstens fl. 30,- per jaar betalen via Postbanknummer 352 21 88 te 's-Graveland. Sympathisanten betalen minstens fl. 10,- per jaar en ontvangen jaarlijks de SKF-Nieuwsbrief. Indien u de Stichting Kritisch Faunabeheer testamentair wenst te gedenken, wordt u verzocht contact op te nemen met de penningmeester.

Redactie Roelof de Beer, Ton Ebben, Pauline de Jong, Peter Kee, en Piet de Jong

Redactieadres Piet de Jong, Westerstraat 107-1, 1015 LX Amsterdam, Telefoon en telefax (020) 6 26 15 97

Fotoredactie Pieter Eibers, Fons Bergerstraat 8 5913 SJ Venlo, Telefoon (077) 51 80 37

Vormgeving (studio RB) Rob Busser

Druk Peleron, Gendt

Donateursadministratie Postbus 150, 6870 AD Renkum

Doelstelling De Stichting Kritisch Faunabeheer is een landelijke organisatie. Haar doel is een ethisch en wetenschappelijk verantwoord faunabeheer. De Stichting Kritisch Faunabeheer tracht haar doel te bereiken door het bepleiten van verbetering in de wetgeving, het propageren van milieuvriendelijke beheersmaatregelen, het stimuleren van onderzoek en het kenbaar maken van onderzoeksresultaten aan beleidsinstanties en publiek.

Bestuur I. v.d. Abeele, R. Boeve-Bant, M.C.J. Bonterse, G.A. Ellenbroek, A. Hertsberg, A.P. de Jong, P.M. de Jong, H.H. Niesen, H. Pluijmakers, J. Poeder, R. Stockmann, S.H.D. Voss, J. Webbink

Adviseurs A.J. Cnoop Koopmans, G. Udo

Secretariaat SKF Mw. A. P. de Jong, Amsteldijk-Noord 135 1183 TJ Amstelveen, Telefoon (020) 6 41 07 98

Penningmeester Mw. R. Boeve-Bant, Postbus 76, 1243 ZH 's-Graveland, Telefoon (02945) 13 19

Regiogroep Limburg Postbus 27, 6114 ZG Susteren, Telefoon (04499) 28 48

Kniipselkrant Zes keer per jaar verschijnt de SKF-kniipselkrant, een bloemlezing van de in de Nederlandse pers verschenen artikelen over jacht en faunabeheer. U kunt zich abonneren door overmaking van fl. 15,- per jaar op Postbanknummer 011 60 72 t.n.v. donateursadministratie SKF te Renkum, onder vermelding van 'Kniipselkrant'. Voor de krant bestemde knipsels kunnen worden gestuurd naar: SKF-kniipselarchief, Olleslagershorst 103, 7328 NM Apeldoorn.

3 Harm Niesen: wie bedonderd wie? In twee delen over wildschade en de rookgordijnen.

4 Paula Bormans: mis is mis De St Hubertusmis is een overblijfsel van geen 'goeie ouwe tijd'.

6 Gerard Ellenbroek: een kerstbestand voor dieren Beschrijving van zowel de voorbereiding als de actie zelf.

10 De redactie: omstreden vonnis Een redactioneel artikel over de juridische kant van wildschadebestrijding. Veel terreineigenaren en -beheerders moeten kiezen tussen afschieten of afkopen.

12 René Absil: 'wij zijn schimmen geworden' Een verslag van een KNJV-bijeenkomst in het Limburgse, door onze speciale verslaggever.

16 A.J. Cnoop Koopmans: edelherten op de noord-veluwe A.J. Cnoop Koopmans op werkbezoek op een schietkamp van Defensie, waar conform beleid van het ministerie in de toekomst alleen nog op oefendoelen wordt geschoten.

19 Harm Niesen: ganzenconvenant Jacht als hobby mogelijk gemaakt door demissionaire staatssecretaris middels convenant.

21 mededelingen

22 argumentum

23 jachtkalender

FOTO OMSLAG

Voerplaats Loenen (foto: Rob Busser). Zie ook pagina 6 t/m 9.

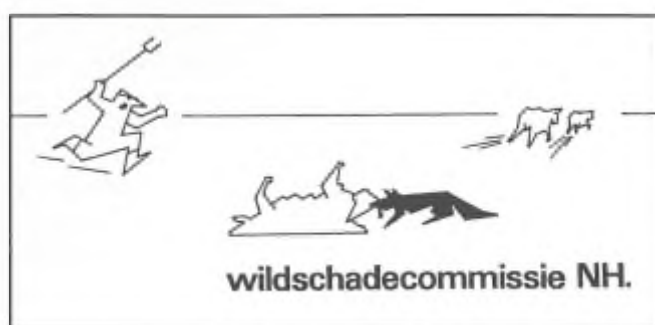
Buizerd (foto: Pieter Eibers).

Roofvogels in het volgend nummer van Argus.

WIE BEDONDERT WIE?

DEEL 1

Wij wisten het eigenlijk al veel langer, maar nu komt het wel heel schaamteloos naar buiten; de provinciale Wildschadecommissies zijn bepaald geen toonbeeld van onafhankelijkheid en deskundigheid. Misschien zou het ook wel van erg veel naïviteit getuigen om dat aan te nemen van een organisatie, die gedomineerd wordt door boeren en jagers. In plaats van onderzoek te stimuleren of eerlijke voorlichting te geven, kiest de Noordhollandse Wildschadecommissie er

Vos in duinen (foto: Arnoud B. van den Berg).
Buizerd in mollenklem (foto: Rob Menffels).

voor haar jaarverslag over 1993 te versieren met een wel zeer suggestieve, om niet te zeggen demagogische afbeelding. Ook de Wildschadecommissie weet natuurlijk maar al te goed dat vossen er nog nooit op betrapt zijn een gezond schaap aangevallen te hebben. Toch moet deze tekening bij velen de overtuiging versterken dat dit aan de lopende band gebeurt, anders zet je zoiets niet op de omslag. Eigenlijk is dit nog kwalijker dan de Bergense boer S. Hoedjes die afgelopen herfst in een televisie uitzending over de 'vossenproblematiek' met het ultieme 'bewijs' kwam; een doodgeschoten vos, gedrapeerd over een dood schaap.

Natuurlijk, als je bij een dood schaap gaat posten, zal je merken dat daar allerlei andere dieren op af komen. Vossen, maar ook kraaiachtigen, buizerd, meeuwen en waarschijnlijk als eerste vliegen. Domme meneer Hoedjes! De vliegen moeten dan toch het schaap gedood hebben!

In de zelfde televisie uitzending riep deze meneer dat 'de maat vol was' en dreigde hij, dat de boeren het recht in eigen hand zouden nemen. Te vrezen valt, dat het inderdaad op grote schaal gebeurt. Dat het niet ongewoon is, dat boeren en jagers zich niet veel aan de wet gelegen laten liggen en dan niet terugdeinzen voor illegale vergiftigingsacties, blijkt uit regelmatige berichten in de kranten. Het lijkt even wat stiller te zijn rond de vos in de duinstreek, maar het aantal doodgevonden vossen neemt toe - helaas is er nog niet één op gif onderzocht - en is een aantal honden door strychninevergiftiging om het leven gekomen. Helaas ligt ook de dader op het kerkhof... .

DEEL 2

Wij hebben wel eens het verwijt gekregen, dat we de jacht criminaliseerden. De meerderheid van de jagers bestaat toch uit evenwichtige en oppassende burgers. Nou, mooi niet. Goede jagers bestaan niet, bewust of onbewust - wat niet minder erg is - maken ze de natuur kapot en wordt alles in het werk gesteld om tegenstanders zwart te maken. Wij hoeven ze niet te criminaliseren, dat doen ze zelf overtuigend genoeg. Alsof bovenstaande daarvan nog niet genoeg

Klem in boom (foto: Rob Mentfels).

bewijs is, volgt hier nog een voorbeeld. In de Leeuwarder Courant van 25 november 1994 stond een foto van een buizerd in een klem. Een soortgelijke foto van dezelfde buizerd heeft ook op de omslag van Argus nummer 2 uit 1986 gestaan. De buizerd leefde nog toen hij werd gevonden, en de foto voor de omslag van de Argus werd genomen. Maar hij was er zeer slecht aan toe; zijn poten waren vrijwel geamputeerd. Hij moest door een dierenarts afgemaakt worden en werd vervolgens, met klem en al, in de diepvries gestopt. Later zijn er ten behoeve van de pers nog meer foto's van hem gemaakt. In het gebied, waar de buizerd met de molleklem rondfladderde, werden nog meer molleklemmen, gemonteerd op een verhoging en voorzien van aas, aangetroffen. De klemmen werden dus welbewust gebruikt om illegaal (roof)vogels mee te vangen.

Twee 'Friese natuurkenners' zoals ze zich zelf noemen, de één jager, de ander muskusrattenvanger, zijn het in ingezonden brieven aan de Leeuwarder Courant helemaal met elkaar eens; de nog levende buizerd is door Kritisch Fauna-beheer in een molleklem geprutst. De ronduit onfatsoenlijke beschuldiging werd in het Fries gesteld, het duurde dan ook even voor wij er van op de hoogte waren. Een krachtige ingezonden brief kwam daardoor naar de mening van de krant te laat.

Daarmee was de kous echter nog niet af. In de Nederlandse Jager van 25 januari jl. wordt de beschuldiging gretig geciteerd. Met als slotzin de vraag: Wie bedriegt wie? Als daar sprake van is, ligt het geval héél duidelijk; de ingezonden brieven-schrijvers Dam en Veenstra proberen de lezers van de Leeuwarder Courant te bedriegen. En de Nederlandse Jager werkt daar vrolijk aan mee door de idiote beschuldiging een nog grotere verspreiding te geven. 'Friese veldmensen bedondert men niet zo gauw'? Friese veldmensen bedonderen de rest van Nederland.

Harm Niesen

MIS IS MIS

De St. Hubertusparochie in het Limburgse Blerick nodigde in september 1994, ter gelegenheid van haar 45-jarig bestaan, de parochianen uit voor het bijwonen van het 'Hubertusfeest' op 5 november. Speciaal voor deze gelegenheid was ook bisschop

Wiertz uitgenodigd om de mis op te dragen.

De historie van St. Hubertus en de naar hem genoemde mis moge bij de lezer bekend zijn. Toch wordt St. Hubertus door de jagers ten onrechte beschouwd als hun beschermheilige.

5 November, een dag waar door zowel voor- als tegenstanders naar uitgekoken werd. Reeds dagen vóór de mis ontstond er commotie in het dorp omdat men op de hoogte was van een door dierenbeschermers geplande actie.

De Stichting Kritisch Faunabeheer organiseerde in samenwerking met de Dierenbescherming, waaronder Kids for Animals, een protestactie bij de mis. Aangezien deze om acht uur 's morgens zou beginnen en velen van ver kwamen was het voor iedereen vroeg opstaan. Toch was de opkomst groot. Ruim 70 actievoerders waren aanwezig en vormden een protesthaag op het kerkplein.

Om hun afkeuring te laten blijken toonden de aanwezigen protestborden met teksten als 'Heer vergeef ze', 'Ongehoord, Gods zegen over dierenmoord', 'St. Hubertus jaagde niet' en 'Schietgebed'. De aangestoken graflichten benadrukten de sfeer nog eens extra. De Kids for Animals droegen foto's van wilde dieren bij zich. Een

Het kerkportaal.

De 'kids' doen ook mee.

liturgieboekje met schietgebed, met daarin uiteraard de visie van het dier verwoord, werd aan de kerkgangers overhandigd.

Ruime aandacht van de media.

Uit vrees voor verstoring besloot het kerkbestuur om actievoerders en pers de toegang tot de kerk te ontzeggen. Merkwaardig genoeg waren andere bezoekers, waaronder jagers, waarvan enkelen met hond en eentje zelfs met geweer, wel welkom. De bezetting in de kerk was schaars. Veel jagers lieten het afweten. Was voor hen, doordat ze op de hoogte waren van de aanwezigheid van -niet weerloze- tegenstanders, de feestvreugde vergald?

Terwijl de actievoerders buiten wachtten, vond de dienst in enigszins gewijzigde versie plaats. Bisschop Wiertz zegende na afloop buiten het Hubertusbrood maar mengde zich niet in de discussie. De paarden werden door een andere kerkvertegenwoordiger gezegend en van brood voorzien. Echter de, door de Kids for Animals, meegebrachte foto's van wilde dieren werden, tot ontsteltenis van de kids, overgeslagen bij de zegening.

Een deel van de ter plekke aanwezige kerkgangers kon maar weinig begrip opbrengen voor de actie en had alleen door dat er iets goed mis was. Als reden zou men kunnen stellen dat ze ofwel niet de moeite namen zich in de actiestandpunten te verdiepen ofwel geen enkel respect voor het dier konden opbrengen.

De bisschop kwam en ging door de achterdeur van de kerk om zo het protest te ontlopen. Bij het verlaten van de kerk werd hij echter opgewacht door enkele journalisten die hem om een reactie vroegen. Met een vrij ontwijkend en kort antwoord, zonder echt in discussie te gaan, zette hij zijn aftocht voort.

In de media is ruim aandacht geschonken aan deze zaak.

Zowel via TV (journaal, jeugdjournaal, ooggetuige) en Radio (Radio Limburg, nieuwsuitzending) alsook in diverse dagbladen (Trouw, NRC Handelsblad, Limburgs Dagblad, Limburger, Alge-

meen Dagblad, Dagblad voor Noord-Limburg).

Het zou een goede zaak zijn als de kerk de oude en achterhaalde traditie van de St. Hubertusmis zou vervangen door een jaarlijkse mis waarin respect voor het dier centraal staat. Ook gedenking en zegening van het dier in de wekelijkse kerkdiensten zou zeker niet misplaatst zijn.

Moge de actie een bijdrage leveren aan een bewustwording bij kerk en kerkgangers dat de mens de aarde op waardige wijze dient te delen met het dier.

Het is woensdagmiddag 21 december 1994, ergens in een bos midden op de Veluwe. Het is wat druilerig en kil, maar echt regenen doet het niet. Dat heeft het de afgelopen dagen duidelijk wél gedaan. De bodem is week en zompig en het bospad is door de diepe sporen van terreinvoertuigen veranderd in een haast onbegaanbare moddersloot. Geen plaats waar je op een namiddag zo vlak voor kerst een stel journalisten en persfotografen zou verwachten. Toch zijn ze er, in gezelschap van een groepje actievoerders van Kritisch Faunabeheer. Onrustig loopt men heen en weer en praat wat met elkaar, kennelijk in afwachting van de dingen die komen gaan. Vanwaar al die drukte op het anders zo verlaten Loenerveld? Om daar antwoord op te krijgen, moeten we een stukje terug in de tijd.

Overall in de wereld, waar mensen strijd leveren met elkaar, wordt rond kerst een wapenstilstand afgekondigd. Het idee om een kerstbestand voor dieren uit te roepen vloeit voort uit die gedachte. Vrede op aarde. Geen oorlog en geen wapengekletter. Ook geen wapengeweld tegen dieren. Voor de uitvoering van de actie wordt gedacht aan het omdopen van een schietkansel in een vredesmonument. Dat omdopen moet door kinderen worden gedaan. Dat betekent dat er een goed scenario moet worden bedacht, een geschikte lokatie gezocht, een stel kinderen gemobiliseerd, een schietkansel opgetuigd en voor publiciteit moet worden gezorgd. De voorbereidingstijd is echter kort, te kort misschien wel, maar het enthousiasme is erg groot en na het bedenken van een ruwe opzet voor het scenario en het plegen van de nodige telefoontjes besluit men nog dit weekend het plan in de steigers te zetten. Komende maandag zal moeten blijken of het allemaal haalbaar is. Dan zal worden besloten of de actie doorgaat of niet.

HET SCENARIO

Het kerstbestand moet worden afgekondigd op een plaats die 'model' kan staan voor de jachtpraktijken op de Veluwe. Het meest geschikt is een plaats met schietkansels waar wilde zwijnen worden bijgevoerd. De schietkansel moet worden opgetuigd als een

kerstboom, met kerstklokken, slingers, kerstballen, engelenhaar en noem maar op. Het mooiste zou zijn als er ook nog kerstlampjes in zouden hangen. Op het moment waarop de 'kerstkansel' klaar is, arriveren kinderen die, als beschermengeltjes verkleed, de vrede in het bos komen aankondigen. Op de kerstkansel verschijnt dan de kerstman, die voor de engeltjes een verhaal voorleest: Het verhaal van kerstmis 1994, een kerst zonder kogels, een vredige kerst voor dieren, waaraan de kinderen zelf hebben meegewerkt. Als het verhaal is afgelopen kondigen de actievoerders hun 'kerstbestand' af. Dat bestand houdt in dat Kritisch Faunabeheer de Koninklijke Nederlandse Jagersvereniging aanbiedt tot 31 januari 1995 (de sluiting van het jachtseizoen!) geen acties meer tegen de jacht voeren als zij, de jagers, een staakt het vuren tegen de dieren in acht nemen. Wordt het bestand voortijdig door de jagers geschonden, dan zal

EEN KERST BESTAND VOOR DIEREN

Gerard Ellenbroek

Op zaterdagmiddag 17 december 1994 komt een aantal leden van Kritisch Faunabeheer in een cafeetje in Vierhouten bij elkaar om wat ervaringen en informatie uit te wisselen over jachtpraktijken in de bossen op de Veluwe. Als vanzelf wordt het plan geboren om voor kerst een actie op touw te zetten. Een actie die gericht is tegen het wapengeweld dat juist in deze tijd tegen de dieren op de Veluwe wordt gebruikt. Het idee, 'een kerstbestand voor dieren' uit te roepen, is geboren.

Kritisch Faunabeheer zijn acties ook weer voortzetten.

Onder het zingen van enkele kerstliedjes hangen de engeltjes ten slotte hun zelfgemaakte tekeningen op aan de kerstkansel en daarmee is de plechtigheid ten einde.

DE LOKATIE

Het vinden van een geschikte lokatie is, eigenlijk helaas, geen probleem. Overall op de Veluwe zijn schietkansels en voerplaatsen voor wilde zwijnen te vinden. Gekozen wordt voor een bosperceel aan de Groenendaalseweg ten westen van Loenen. Het betreft hier een stuk naaldbos, gelegen in het Loenerveld, vlakbij de Erebegraafplaats Loenen. Het perceel, zo'n 70 hectare groot, is eigendom van een Apeldoornse houthandel, de firma J. van de Krol. Op het terrein zijn verschillende voerplaatsen waar onder meer door een

Het kerstbestand wordt afgekondigd.

jachtopzichter vrijwel elke dag tegen het vallen van de avond overvloedig wordt gevoerd. Het uitgestrooide voer bestaat uit voederbieten, maïs en dode kippen. De kippen zijn afkomstig van het proefdiercentrum Spelderholt in Beekbergen, een instituut dat nota bene onderdeel uitmaakt van het ministerie van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij.

Op het terrein van de firma van de Krol liggen tenminste drie voerplaatsen voor wilde zwijnen. Er staan verschillende schietkansels. Het terrein wordt op alle mogelijke manieren gebruikt om er te kunnen jagen. Bij één voerplaats, gelegen in het oostelijk deel van het Loenerveld, juist achter de Erebegraafplaats, vinden drijfjachten op wilde zwijnen plaats. Enige tijd geleden is de jachtopzichter van het gebied zelfs betrapt op het illegaal uitzetten van fazanten juist voor het begin van één van de jachtpartijen.

LOKKEN

De voerplaatsen zijn bedoeld om wilde zwijnen te lokken. Ze trekken echter ook andere dieren zoals vossen en roofvogels aan. Vanaf de schietkansels, die pal naast de voerplaatsen staan, wordt geschoten op bijna alles wat zich voor de loop van het geweer beweegt. Zoals gezegd is het bosperceel dat de firma van de Krol in eigendom heeft, slechts 70 hectare groot en dus te klein om een jagerspopulatie aan hun jaarlijks terugkerend vertier te helpen. Zelfs met intensief bijvoeren kan in zo'n gebied niet jarenlang geschoten worden zonder de zwijnenpopulatie te elimineren. Om die reden maakt men dankbaar gebruik of beter gezegd misbruik van de omliggende gebieden, waar geen plezierjacht wordt bedreven. Eén van de voerplaatsen in het Loenerveld ligt direct naast het 400 hectare grote terrein Hoeve Delle/Reeënberg, dat eigendom is van Natuurmonumenten. Ten zuiden van het Loenerveld ligt de Loenermark, die 1200 hectare heide en bos omvat, en eigendom is van de gemeente Apeldoorn. In beide terreinen worden wilde zwijnen niet bijgevoerd. Het spreekt dan ook vanzelf dat de voerplaatsen in

het Loenerveld grote aantrekkingskracht uitoefenen op de dieren uit deze aangrenzende terreinen. Als ze eenmaal de smaak te pakken hebben zullen steeds weer naar de voerplaatsen trekken, om daar ten slotte in de periode van 1 oktober tot 31 januari vanaf de schietkansels doodgeschoten te worden. Het is jammer dat de goede ontwikkelingen op het gebied van faunabeheer, die momenteel in verschillende grotere natuurgebieden op de Veluwe plaats vinden, door schietgrage kleinere terreineigenaars ongestraft teniet kunnen worden gedaan.

KIDS FOR ANIMALS

Voor de engeltjes, die de kerstviering moeten opluisteren, gaan de gedachten onmiddellijk uit naar de jeugdafdeling van de Dierenbescherming, Kids for Animals. Het lijkt echter een groot probleem om in drie dagen tijd zo'n twintig kinderen en begeleiders te vinden, die bereid zijn en tijd hebben om aan deze bliksemactie mee te doen. Het probleem blijkt geen probleem. Overal in de omgeving van de plaats

*Ook hier veel
belangstelling
(foto's: Daniel*

Ze waren er weer ... Stremmer).

van handeling zijn de jeugdige dierenbeschermers actief. Al snel vinden de begeleiders van de 'Kids' een aantal kinderen, dat graag aan de actie deel wil nemen. Behalve uit Apeldoorn en Arnhem geven ook actievoerders uit Dieren, Zutphen en zelfs Doetinchem en Silvolde te kennen dat ze naar Apeldoorn willen komen. Het enige dat nu nog geregeld moet worden is het vervoer van het station in Apeldoorn naar het bos in Loenen. En natuurlijk het maken van de engelengewaden en de kroontjes.

DE PUBLICITEIT

Een belangrijk effect van de actie moet zijn dat er in de media aandacht komt voor het kerstbestand. Een gerichte publiciteitscampagne moet de belangstelling van de landelijke en de regionale, schrijvende pers trekken maar ook televisie en radio mogen niet ontbreken. Het verhaal, de wantoestanden rond het bijvoeren van de wilde zwijnen en het lokken van dieren uit omliggende gebieden kan daarbij uitvoerig aan de kaak worden gesteld.

De publiciteit rond de actie dient zo goed mogelijk te worden geregeld. Via een persbericht worden journalisten van dagbladen, radio en tv uitgenodigd om getuige te zijn van het afkondigen van het 'kerstbestand voor dieren'.

DE ACTIE

En dan is het woensdagmiddag 21 december, 14.00 uur. Op drie plaatsen tegelijk wordt de actie in gang gezet; in

*Zou hij van 'het bestand' afweten?
(foto: Jan van Dieren).*

Hoederloo, in Apeldoorn en op de plaats van handeling in de buurt van Loenen.

In café 'Rust een weinig' in het Veluwe dorp Hoenderloo verzamelt zich een groep journalisten en fotografen. Ze worden opgewacht door een delegatie van Kritisch Faunabeheer, die hun vertelt wat het doel is van de actie en waar het kerstbestand zal worden afgekondigd. De belangstelling van de regionale pers is groot en ook het jeugdjournaal is aanwezig.

Terwijl de pers zich door de groep actievoerders laat voorlichten, is een tweede groep aanwezig op het station in Apeldoorn. Onder hen een drietal chauffeurs en de kerstman. Ook is er een verslaggever van de regionale radio present. Eén voor één druppelen de groepjes Kids for Animals binnen. Sommige komen met de bus, andere per trein, met de auto of op de fiets. Direct na aankomst worden de 'Kids' omgetoverd tot engeltjes: Zij krijgen een wit engelen gewaad met gouden sterren aan en op hun hoofd een kroontje. Omdat niet alle kinderen precies op tijd op het station kunnen zijn, loopt de gedaanteverwisseling een beetje uit. Nadat de engeltjes te horen

hebben gekregen wat er precies gaat gebeuren vertrekt de schare, iets later dan de bedoeling was, in drie busjes richting Loenen.

De derde groep actievoerders heeft zich ondertussen al op de plaats van handeling in het Loenerveld gemeld. Ze is druk doende de kerstversiering op de schietkansel aan te brengen. De kansel wordt behangen met alles wat je in een moderne kerstboom aan versiering kunt treffen. Blikvanger is echter 'Rudolf', één van de rendieren van de kerstman, die in fraai gekleurde lamp-

jes op de top van de schietkansel prijkt. In korte tijd is het symbool van jacht en dierenleed omgebouwd tot een vredesmonument.

POLITIE

Dan dreigt de actie, hoe vreedzaam zij ook is, op het laatste moment toch nog fout te lopen. De jachtopzichter van het gebied, die anders altijd pas om vier uur met zijn voerpraktijken begint, verschijnt onverwacht op het toneel. Hij blijkt niet erg ingenomen met zijn versierde kansel en maant de actievoerders hun bezigheden te staken. De actievoerders zijn ongevoelig voor de argumenten van de jachtopzichter en als ook dreigen met de politie niet helpt, verlaat de man onverrichter zake het terrein. Maar de strijd is nog niet gewonnen. Na korte tijd komt de jachtopzichter terug in gezelschap van een tweetal agenten. Er ontstaat een stevige woordenwisseling en uiteindelijk sommeert de politie de actievoerders het bos te verlaten. Als reden voert men aan dat de actie 'de rust in het bos verstoort'. En dat terwijl er al dagenlang bosarbeiders met kettingzagen en

terreinvoertuigen in het bos aan de gang zijn geweest.

De actievoerders weten echter van geen wijken en als de politie is uitgelegd dat er zo'n dertig kinderen naar het bos onderweg zijn om het kerstbestand af te kondigen, besluiten de agenten zich op de achtergrond terug te trekken, zij het met de mededeling dat 'als na afloop van de actie alles niet keurig opgeruimd is, Kritisch Faunabeheer een flinke boete boven het hoofd hangt'.

Ondertussen is de groep uit Hoenderloo, in gezelschap van de pers, bij de schietkansel aangekomen. Weinig onder de indruk van het politieoptreden maakt men foto's van de 'kerstkansel' en van de dode kippen en andere voedselresten rond de voerplaats. Als echter om vijf over drie nog geen teken van de engeltjes vernomen is, wordt men ongeduldig. Driftig wordt er al naar redacties gebeld om het onderwerp maar te laten vervallen, tot om tien over drie de busjes arriveren. Onder leiding van de kerstman bewegen een kleine dertig gelaarsde engeltjes zich over het modderpad in de richting van de schietkansel. De actie kan beginnen.

GESLAAGD?

Gelukkig verloopt de actie verder zonder moeilijkheden. De kerstman leest vanaf de kerstkansel zijn kerstverhaal voor en Kritisch Faunabeheer kondigt het kerstbestand af. Daarna ontsteken de engeltjes hun kerststerretjes, zingen enkele kerstliedjes en hangen hun tekeningen aan de kansel. Op het zelfde moment dat dit alles zich ergens diep in de bossen van de Veluwe afspeelt, rolt op het hoofdkantoor van de Koninklijke Nederlandse Jagersvereniging in Amersfoort een bericht van de fax: 'Kritisch Faunabeheer biedt de KNJV een kerstbestand aan'. Veel regionale bladen besteden aandacht aan de actie en in een aantal daarvan staat de versierde kerstkansel trots op de voorpagina. Ook het jeugdjournaal toont een uitgebreid beeldverslag van de actie. Dit deel van de actie is in ieder geval geslaagd. Of de andere deel van de actie, het respecteren van het kerstbestand door de jagers, óók succes heeft, zal de komende weken blijken!

OMSTREDEN VONNIS

*Volgens sommigen
de veroorzaker van
veel wildschade
(foto: Arnoud B.
van den Berg).*

*Bij vonnis van 8 juni 1994 heeft de Hilversumse
kantonrechter Mr L.E. Kalff de Vereniging
Natuurmonumenten veroordeeld tot de betaling van een
bedrag van fl. 1065,- (plus de proceskosten van fl. 975,-) aan
de heer N. de Kruyf, eendenhouder te Westbroek, wegens de
door hem geleden schade, veroorzaakt door een vos. Er zijn
veel kanttekeningen te maken bij dit vonnis.*

In 1992 werden in een met gaas beschermde kooi van deze eendenhouder tientallen tamme eenden, fazanten en ganzen doodgebeten. Volgens de eigenaar gebeurde dat door een vos, afkomstig uit het natuurmonument Einde Gooi, waarvoor hij Natuurmonumenten aansprakelijk stelde. Op het terrein werden door hen de vossen onvoldoende bestreden. De kantonrechter gaf hem daarin gelijk. Ook de Wildschadecommissie had Natuurmonumenten herhaaldelijk voor schadegevallen aangesproken, omdat zij de jacht op vossen op haar terrein niet toestaat.

KANTTEKENINGEN

Het vonnis is op zijn zachtst gezegd omstreden. Ten eerste had Mr Kalff deze zaak nooit mogen behandelen. Hij is immers vice-voorzitter van de KNJV en als zodanig bevooroordeeld en belanghebbende bij het onderwerp vossejacht. De KNJV heeft een uitgesproken oordeel over vossen, hun schade en hun bestrijding en deze is anders dan die van Natuurmonumenten (zie hiervoor de KNJV-nota: 'Als de vos de passie preekt'). Natuurmonumenten is nalatig geweest door hiertegen geen bezwaar te maken en zonodig deze kantonrechter te wraken.

Ten tweede volgt de kantonrechter een vreemde redenering. Hij stelt vast dat in het poldergebied, waar De Kruyf woont, in 1990 zesentwintig vossen, in 1991 drieëntwintig en in 1992 tot 7 februari zeven vossen zijn geschoten, en dat 'de toename van vossen vooral in de polders te Westbroek, de polder Achttienhoven en in de Molenpolder is waargenomen. De toevoer komt rechtstreeks uit Einde Gooi'. Dat is vast komen te staan omdat deze stelling door Natuurmonumenten 'niet of onvoldoende is betwist'.

Wie weet hoe moeilijk is vast te stellen of een bepaalde schade door een vos, hond of ander dier is veroorzaakt (men moet het dier bezig zien met doden), om vervolgens vast te stellen waar het vandaan komt, zal zijn wenkbrauwen fronsen. Natuurmonumenten had nog aangevoerd dat vossen 's nachts grote afstanden afleggen en dus mogelijk afkomstig zijn van andere landgoederen in de buurt, waar ook niet wordt gejaagd, maar de kantonrechter verwerpt dat, want deze landgoederen grenzen niet aan het bedoelde poldergebied. Ze kunnen ook niet uit het zuiden (daar ligt immers de stad Utrecht) of uit het oosten, waar zowel de rijksweg 27 als de spoorlijn Utrecht-Hilversum liggen, zijn gekomen. Deze mogelijkheid 'is te verwaarlozen'. Blijft 'als slotsom' over; 'de schade-toebrengende vos was afkomstig uit

Einde Gooi'. Een uiterst speculatieve en dus onvoldoende basis voor een rechterlijke uitspraak, zeker als men bedenkt dat het een open landschap betreft over een afstand van 6 à 7 kilometer tussen Westbroek en Einde Gooi.

Ten derde overweegt de kantonrechter 'dat de vossenstand van twee exemplaren per 500 hectare redelijk is te achten'. Dit staat voor hem vast omdat Natuurmonumenten 'deze stelling niet heeft betwist'. Het is echter een algemeen omstreden en zeer betwistbare stelling, waar veel discussie over is en dus niet voetstoots kan worden aangenomen. Voor een rechterlijk vonnis is het drijfzand, temeer omdat de kantonrechter aannemelijk acht dat in het bewuste gebied, gezien het aantal geschoten vossen, de stand veel hoger is. Echter; wie zal zeggen hoe 'hoog' de stand is in het poldergebied en is er wel een stand in de zin van vast verblijf of territorium? Misschien zijn het wel voornamelijk zwervende exemplaren. Over de vossenstand in Einde Gooi wordt in het vonnis (bewust?) niets gezegd. De conclusie van het vonnis, 'dat de vossen in de gebieden rond de woning van De Kruyf uit Einde Gooi afkomstig zijn, en dat Natuurmonumenten de schade moet vergoeden, omdat zij 'niets gedaan heeft om de vossenstand op redelijk peil te brengen' (lees; de vossenstand in de polder-

*De veroorzaker van
veel gewasschade
(foto: Pieter Eibers). Afschieten als
oplossing? (foto:
Pieter Elbers).*

gebieden), is dus hoogst aanvechtbaar. Het lijkt er sterk op, dat de kantonrechter het niet eens is met het vossenbeleid van Natuurmonumenten in het algemeen en deze mening heeft laten prevaleren.

Ten vierde wordt wel erg makkelijk het argument van Natuurmonumenten verworpen, dat het vogelverblijf beter afgeschermd had moeten zijn. De kantonrechter gaat daaraan voorbij met het argument, dat het 'vrijwel ondoenlijk is een verblijf te bouwen waar een vos niet kan binnendringen, tenzij het gehele verblijf met gaas wordt overdekt, hetgeen van de eigenaar van de vogels als de onderhavige in redelijkheid niet kan worden verwacht', terwijl in het onderhavige geval 'de vos onder het gaas van de afzetting is doorgekropen'. Wie zijn pluimvee 's nachts buiten laat in een hok, dat niet voldoende is afgeschermd en afgedekt, terwijl hij weet dat er vossen of andere roofdieren in de buurt voorkomen, vraagt om moeilijkheden, die hij niet op anderen mag afwentelen. Elke boer of kippenhouder op de Veluwe weet dat. Wie konijnen buiten zijn tuin of erf wil houden, zorgt dat het gaas een stuk in de grond is ingegraven. Dan kan een vos er ook niet onder door.

Ten vijfde is er de vraag naar de wettelijke aansprakelijkheid. Over deze

vraag wordt in het vonnis niet gesproken. De vordering in kwestie is gebaseerd op de Jachtwet. Artikel 45 van die wet verplicht de grondeigenaar (in dit geval Natuurmonumenten) maatregelen te nemen ter voorkoming van schade door wild, dat op haar terrein aanwezig is. Of dit geldt voor schade, aangericht buiten dat terrein is onduidelijk. Sommige rechters in eerdere zaken vonden van niet en meenden dat dit artikel alleen slaat op schade op het terrein zelf. Anderen vonden dat te beperkt en eisten ook maatregelen ter voorkoming van schade daarbuiten. In dit geval is het bijzonder vergezocht een terreineigenaar aansprakelijk te stellen voor schade, kilometers verder veroorzaakt bij iemand, die weinig moeite deed schade zelf te voorkomen.

EN VERDER?

Natuurmonumenten is in cassatie gegaan bij de Hoge Raad (hoger beroep bij de rechtbank was niet mogelijk gezien de geringe hoogte van het gevorderde bedrag). Een aantal feitelijke vaststellingen van de kanton-

rechter zullen daarbij ongetoetst blijven en onaantastbaar zijn, want de Hoge Raad onderzoekt geen feiten. Over de uitleg van de wet en over het verband tussen feiten en aansprakelijkheid van een niet-jagende grondeigenaar of -beheerder kunnen wel belangrijke uitspraken verwacht worden. In zoverre hechten wij aan de afloop van deze zaak principiële betekenis toe. Wij zullen u daarom ook op de hoogte houden van het verdere verloop.

Het geval van Natuurmonumenten staat niet op zichzelf. Veel terreinbeheerders laten het niet eens zo ver komen en verlaten hun overtuiging, dat bejaging van de vos niet nodig of zelfs in strijd met hun beleid is, al bij de eerste klachten. Op het moment dat een Wildschadecommissie van mening is dat een terreinbeheerder aansprakelijk is, wordt dat vaak al als een gerechtelijk vonnis aanvaard. Gebeurde het maar vaker, dat de klagers hun gelijk voor de rechter -en dan natuurlijk niet meneer Kalff- moeten aantonen. Het Provinciaal Waterleidingbedrijf van Noord-Holland bijvoorbeeld voelde zich ook verantwoordelijk voor 'vossenschade' op kilometers afstand van het door hen beheerde duingebied. Onze vraag, of die verantwoordelijkheid zich ook zou uitstrekken tot tien kilometer of nog meer afstand van het duingebied werd bevestigend beantwoord: Als de Wildschadecommissie dat van oordeel was, ja dan was er weinig aan te doen... .

De tactiek van de klagende jagers en landbouwers is duidelijk; veel terreinbeheerders hebben geen zin om voor een paar honderd gulden 'schade' naar de rechter te stappen. Ze kiezen de weg van de minste weerstand om van het gezeur af te zijn en in de hoop, een goede verstandhouding te krijgen met de vaak wat argwanende landbouwers. Daarna zijn ze echter overgeleverd aan hun willekeur; de terreinbeheerders hebben dan feitelijk erkend dat ze zich verantwoordelijk achten voor de 'schade'. Dat is niet alleen vervelend voor henzelf en voor het beheer van de fauna in hun gebied. Het wordt ook als een soort jurisprudentie voor andere gevallen gezien, waardoor het steeds lastiger zal worden krachtig op te treden tegen onzinnige schadeclaims.

De redactie

'WIJ ZIJN
SCHIMMEN
GEWORDEN;
ALLEEN OP
MISTIGE
DONKERE
DAGEN
TREKKEN
WIJ NAAR
HET BOS'

Rene Absil

Maandag 28 november 1994. In een volgepakt zaaltje te Schimmert zijn de KNJV-afdelingen Sittard, Oostelijke Mijnstreek en Mergelland bijeen. Aanleiding voor de bijeenkomst is een bezorgde brief van WildBeheerEenheid Mergelland aan het hoofdbestuur van de KNJV over de toekomst van de jacht. Ademloos luisteren de 125 aanwezigen naar het verhaal van de heer Alferink. De gemiddelde leeftijd van de aanwezigen geeft weinig hoop voor de toekomst van het jachtbedrijf. Een optimistische schatting van de leeftijdsopbouw zal toch nog op een gemiddelde van zo'n 55 jaar uitkomen. Onder de aanwezigen van de vergadering in Schimmert één vrouw en één sympathisant van Stichting Kritisch Faunabeheer. Uw verslaggever heeft zich gehuld in een groene loden mantel, een afdoende vermomming. Op de vraag van een jager 'wo joegst du?' mompel ik, 'ik jaag niet, ik ben belangstellend'. Even glijdt er wantrouwen over het gezicht van de jager,

maar als ik hem vertel dat ik lid van een vogelwerkgroep ben, knikt hij enthousiast. 'Jullie zouden hier allemaal moeten zijn, we hebben elkaar nodig.' Het ijs is gebroken en samen luisteren we naar het betoog van de heer Alferink dat inmiddels zo'n tien minuten aan de gang is.

PUBLIC RELATIONS

Alferink houdt de aanwezigen voor dat de KNJV er lang voor gekozen heeft rustig aan te doen in de media, maar dat er sinds kort meer in gezien wordt als belangenvereniging naar buiten te treden. Voortaan zal de KNJV waar mogelijk commentaar leveren en PR-instrumenten inzetten om te werken aan een positief imago. Te denken valt daarbij aan berichtgeving rond schoonmaakdagen, een boomplantdag of wilddiner. Verder wordt er gewerkt aan uitbreiding en training van woordvoerders voor de vereniging, waarbij

bekende TV-presentatoren ingezet worden als mediatrainers. Samenwerking met andere organisaties wordt door de KNJV van groot belang geacht voor de beeldvorming. Er worden pogingen ondernomen een convenant te sluiten met de Weidevogelvereniging, zoals eerder al gelukt is met de Vereniging Das & Boom. Alferink benadrukt dat er actieve betrokkenheid zou moeten zijn van individuele jagers bij hun belangenvereniging en dat ruzies van individuele jagers onderling opgelost moeten worden. Het landelijk bestuur moet daar niet mee worden lastig gevallen. Elke individuele jager speelt een rol in de PR van de Jagersvereniging. Alferink heeft wat voorbeelden van hoe het niet moet: 'Op een bruiloft vertelt oom Piet dat hij 200 meter buiten de bebouwde kom een kat van een dijk heeft geknald. Zijn nichtje, dat in Amsterdam vier hoog woont, heeft net een kat uit het asiel gehaald. Ze heeft geen begrip voor de

De schimmen aan het hobbyen (foto: Geurt Besselink).

overwegingen van oom Piet en keert hem voorgoed de rug toe.' Ander voorbeeld: 'Een boze boer vraagt enkele jagers om vier tamme ganzen, die overlast veroorzaken, op te ruimen. De jagers kwijten zich met veel machtsvertoon van die taak op zaterdagmorgen om 11.00 uur. In de krant staat 's maandags een sappig verhaal met foto. Omwonenden tonen onbegrip voor de gang van zaken.'

Twee schoolvoorbeelden van foute PR. Men had, aldus Alferink, de zaak volledig zelf kunnen sturen, de situatie uit kunnen leggen en daarmee begrip kunnen kweken. Het moderne jacht - bedrijf dient gepresenteerd te worden als een optelsom van jacht, natuurbeheer en vrijwilligerswerk. De beloning voor die inspanningen is een evenredig deel van de wildstand. Alferink vervolgt zijn betoog met onmiskenbare peptalk: 'Ondanks alle negatieve publiciteit is de KNJV overeind gebleven, óók in politiek Den Haag. Dat moet zo blijven. Kamerleden hebben geen verstand van jacht. Niet de politiek, maar de WBE moet bepalen wat er in het veld gebeurt. Het heeft een haar gescheeld of we hadden alleen op schadelijk wild mogen jagen. Een kleine groep, de KNJV, heeft dat toch maar weten te voorkomen. We worden nog steeds als een serieuze belangenvereniging gezien.'

CAMPAGNES

Alferink brengt in vogelvlucht het krachtenveld in kaart. De overheid bracht de nota 'Ruimte voor ganzen' uit, kwam met reparatiewetgeving vol rare begrippen en kwam met de nota 'Jacht en wildbeheer' die weliswaar spreekt over 'goede wildstand', 'jacht is goed' en 'modern jachtbedrijf', maar toch allerlei verplichtingen oplegt. Daarnaast is er het ontwerp voor een nieuwe Flora- en faunawet. Vervolgens belicht Alferink de activiteiten van de andersdenkenden. Volgens de schatting van Alferink hebben de anti-jachtcampagnes in 1994 vier tot negen miljoen gulden gekost (!) Er is sprake van een onvoorstelbaar zware lobby met als inzet geen jacht in

V.l.n.r.: Alferink, voorzitter KNJV (Landelijk); v. Dijk, voorzitter KNJV

(Limburg); Admiraal, secretaris KNJV (Limburg) (foto: René Absil).

natuurgebieden, geen jacht op trekvogels of zelfs geen jacht, tenzij... Alferink memoreert de campagnes. Een TV-spot die een zeer suggestief beeld van de jacht geeft, een snippen-advertentie in de dagbladen van onder andere WNF en Natuurmonumenten, een excursie naar Giethoorn voor kamerleden die 'niet wisten waar het over ging', als aanval op de 1 hectare jacht (KNJV werd in deze genegeerd). De actie 'Opsporing verzocht' van de Dierenbescherming, waarin jagers als zware criminelen afgeschilderd worden, de suggestieve en dubieuze campagne over doodgeknuppelde vosjes, het verslag van de actie 'Opsporing verzocht' ('we staan machteloos tegenover organisaties die met zoveel geld zoveel macht uitoefenen'), de 'Nacht tegen de Jacht'. Op dat moment werd het veel jagers teveel en werd de KNJV overspoeld met verzoeken om tegenactie. In allerijl werd een open dag ('Dag van de jacht') georganiseerd, waaraan 100 WBE's wilden meewerken. Helaas kwamen er slechts 25 reacties van de pers. De Telegraaf had een goed artikel. De aandacht voor de 'Nacht tegen de Jacht' ebde langzaam weg. Daarna echter de commotie rond de Hubertusmis. En de actie tegen roofvogelvervolgning die echter nauwelijks aandacht kreeg in de pers.

WILDBEHEERENHEDEN

Op dat moment stoot een jager uw verslaggever aan en zegt: 'Met die roofvogelvervolgning ben ik het ook niet eens. Ik zou graag met jullie samenwerken om daar een eind aan te maken. Ik durf zo maar te zeggen dat 20% van de hier aanwezigen het op roofvogels gemunt heeft.' Ik glimlach begripvol naar mijn roofvogelminnende buurman en hoor inmiddels van Alferink wat de KNJV doet binnen het geschetste krachtenveld. De interne structuur van de vereniging is aangepast en het aantal WBE's is toegenomen van 56 naar 420. Er is een WBE-Handboek, een WBE-databank, een geschillencommissie, tuchtrecht, er zijn diverse beleidsstukken geproduceerd en particulier natuurbezit wordt gestimuleerd. Er is een nadrukkelijke lobby ingezet in de richting van landelijke en provinciale overheid. De (jonk)heren De Quay, Nijland en Alferink zullen op 7 december ontvangen

'Ja hoor, mijn volkstuin leeg gegeten' (foto: Jan van Dieren).

worden door minister Van Aartsen. De politiek moet op het juiste moment, met de juiste personen en met de juiste gegevens benaderd worden. Met feiten, goede argumenten en niet emotioneel. Dan krijgen wij gehoor in de Kamer. Veel jagers willen graag overdrijven, maar dat werkt niet in Den Haag. Als je daar één keer flopt kun je het verder schudden. In tegenstelling tot het verleden zijn we PR wise altijd thuis. Wij gaan zélf nieuws maken, zoals berichten over de opruimdag, de Brandpunt-uitzending over veldtoezicht met onze man Schellekens, de vossen-uitzending op RTL 4. Overall in het land krijgen KNJV-ers professionele mediatraining. De profilerings gaat uit van 'het moderne jachtbedrijf' en vermijdt Indianenverhalen. De conclusies zijn helder. Wij treden als jagers naar buiten, geven de juiste informatie ontdaan van emotionele lading. Als samenwerking nog niet lukt aan de bovenkant, dan starten we aan de onderkant, zoals het convenant met

Das & Boom. Wij creëren ingangen in de mediawereld (van reactief naar proactief mediabeleid) en we worden nog steeds (zij het met de hakken over de sloot) gehoord in Den Haag.

TOEKOMST

Vervolgens ontvouwt Alferink zijn toekomstverwachtingen voor wat 1995 betreft. De Dierenbescherming geeft alle aandacht aan 'de intrinsieke waarde van het dier' en zal andersdenkenden laten bestaan om te weten waar 'het' vandaan komt. Natuurmonumenten houdt vast aan geen jacht in natuurreservaten en Vogelbescherming verzet zich tegen jacht op trekwild. In de Kamer is de VVD van mening dat de mens de natuur moet kunnen blijven benutten, het CDA is tegen het benutten van trekwild, tenzij er sprake is van 'beheer' (ganzen) en de PvdA lust de haas wel vermits die schade heeft aangericht. Voor hen is de jacht vanuit natuurbeschermingsoogpunt toegestaan. Alferink voegt besmuikt toe dat vissers dus strafbaar zijn in de PvdA-visie, maar zich daar nog niet van bewust zijn. D'66 staat voor 'geen jacht, tenzij...!'

Op weg naar de PvdA? (foto: Geurt Besselink).

De KNJV zal Minister van Aartsen vragen de Jachtwet niet te wijzigen maar het ontwerp van de Flora- en faunawet te herzien ten gunste van de jacht. Verder zullen VVV's benaderd worden om toeristen de gelegenheid te bieden aan WBE-werkzaamheden deel te nemen. Jagers zullen voorlichting geven op campings. Publicitair zullen de Game Fair, het wintervoederingsalarmnummer en botulismebestrijding kunnen scoren. Helaas is er geen geld voor een reclamecampagne of voor televisiespotjes. Als de Flora- en faunawet doorgaat zal echter alles op alles gezet worden een televisie-commercial te maken met steun van het bedrijfsleven.

VRAGEN

Op dat moment is er behoefte aan pauze en wordt onder het uitroepen van 'weidmansheil' het glas geheven. Na de pauze kunnen er vragen gesteld

worden aan de heer Alferink. Jager Erkens heeft een vraag: 'In uw hele verhaal is Stichting Kritisch Faunabeheer niet genoemd. Heeft men in andere provincies geen last van deze agressieve groepering?'

Alferink: 'Ik heb geen zicht op de landelijke structuur van SKF, maar weet wel dat grote organisaties als Natuurmonumenten en Vogelbescherming de jagers aanwijzen als oorzaak voor de roofvogelvervolging. Vermoedelijk zijn Dierenbescherming en Kritisch Faunabeheer één geheel. Er zijn overal dwarsverbindingen, zo ook bij Natuurmonumenten en Dierenbescherming. Pluijmakers is een publiciteitstiran. In Limburg veroorzaakt hij voor ons meer problemen dan elders. Maar in elke provincie is wel iemand die ons het leven zuur maakt. Zo heeft Drenthe ene mevrouw Quist. Maar laten we blij zijn met Pluijmakers. Laat hem tekeer gaan, het kost hem zijn geloofwaardigheid.'

Een andere vragensteller: 'Wat gaat u op 7 december aan minister Van Aartsen vertellen?' De heer Alferink begint zijn beantwoording met het gnuivend vertellen dat minister Jorritsma recent mee geweest is met een jachtpartij. Na afloop vertelde ze dat ze

de dag van haar leven gehad had! 'Wij zullen minister Van Aartsen vertellen dat de KNJV een netwerk van WBE's over Nederland legt. Een dekkend zorgsysteem voor de fauna, dat de minister geen cent kost. Bovendien is de KNJV met haar WBE's de beste vrijwilligersorganisatie in de natuur. Naast jacht houdt ze zich bezig met biotoopverbetering, opruimdagen, milieutoezicht en toezicht op stroperij en faunadatabank etc. Wij zullen de minister uitleggen waarom de Flora- en faunawet uitgesteld en herzien moet worden.'

Na dit hart onder de riem klinkt in de afsluiting twijfel door bij de afdelingsbestuurder: 'We liggen als jagers massaal onder vuur. Andersdenkenden trachten zoveel mogelijk tweespalt te zaaien. Wij zijn schimmen geworden. Alleen op mistige, donkere dagen trekken wij naar het bos. Pas daar durven wij onze jagersplunje aan te trekken. Met ons stropersgeweer trekken we er vervolgens op uit om te moorden. We zijn grimmige figuren. De jager weet niet meer waar hij aan toe is. Door het verhaal van de heer Alferink hebben wij zicht op de gebeurtenissen en durven we ons zelf weer profiel te geven. We gaan voortaan bewuster het veld in en brengen een positief, eerlijk verhaal met de PR in eigen hand. Als moderne missionarissen gaan we het veld in en treden we de publiciteit tegemoet.' De avond wordt afgesloten met een matig applaus. Uw verslaggever levert daaraan misschien wel de meest enthousiaste bijdrage!

NASCHRIFT REDACTIE

Hoewel het niet onze gewoonte is KNJV-vergaderingen in extenso weer te geven in Argus, zijn we van mening dat bovenstaand verslag zo'n treffend beeld geeft van de verwarring in jagersland, dat we u deze actuele stand aan de vooravond van de nieuwe Flora- en faunawet niet wilden onthouden.

Een afschrift van het verslag is met een begeleidende brief gezonden naar de ministers Van Aartsen en Jorritsma en de leden van de Vaste Kamercommissie.

De redactie

*Een tripje op
de Veluwe
kan leiden
tot de
constatering
dat het
Ministerie
van Defensie
weliswaar de
jacht op haar
terreinen nog
niet heeft
afschafft
maar volgens
eigen
richtlijnen en
notities wel
hard op weg
is naar een
'natuurlijker
natuur-
beheer'.
Lees daarom
vooral de
noten na het
verslag.*

EDEL- HERTEN OP DE NOORD- VELUWE

A.J. Cnoop Koopmans

EXCURSIE

De vereniging Het Veluws Hert hield voor haar leden op 29 oktober 1994 een excursie naar de terreinen van de Artillerie Schietkamp Oldebroek. Deze excursie werd wegens de grote belang-

*Edelherten (foto:
Geurt Besselink).*

stelling nog eens herhaald op 26 november. In totaal namen meer dan 220 leden hieraan deel. Zij hoorden inleidingen van de overste Konink, commandant van het schietkamp, en van de heer Borgonje, rentmeester en hoofd terreinbeheer van het Ministerie van Defensie in Gelderland, en maakten in legertrucs een rondrit over het terrein.

De schietkamp bestaat uit twee delen, doorsneden door de (openbare) weg 't Harde-Tongeren. Op de Doornspijkse heide in het zuiden staan de meeste kanonnen, waarmee enkele dagen per week wordt geschoten. Zij schieten hun granaten over de asfaltweg naar de Oldebroekse heide in het noorden, alwaar op de open vlakte de oefendoelen staan opgesteld. In totaal bestaat de schietkamp uit 4.000 hectare, met de aangrenzende defensie terreinen erbij zelf uit 5.000 hectare. Het is grotendeels open heide met daaromheen loof- en naaldbossen. Er huist een forse populatie edelherten bestaande uit zowel mannelijke als vrouwelijke exemplaren. Volgens de beheerders is de dichtheid zelfs groter dan elders op de Veluwe (voorjaarsstand circa 65, en zomerstand circa 100 dieren).

De herten trekken zich van het schieten niet veel aan. Zodra ze 's ochtends de eerste militaire geluiden horen,

Voerapparaat
(foto: Pieter Eibers).

Eperholt, De Dellen en zelfs nu en dan via het autoviaduct met Petrea. In de bronsttijd trekt een deel van de geweidragers daarheen, om later weer terug te keren.

BIJVOEREN

Minder leuk is dat de herten nog steeds worden bijgevoerd, vooral aan de westzijde van de Oldebroekse heide, hoewel dat volgens de beheerders de laatste jaren aanzienlijk is verminderd. Als reden voor het bijvoeren wordt onder meer opgegeven dat men dieren moet lokken om het afschieten te vergemakkelijken en voorts, dat men de dieren aan het terrein wil binden en wil tegengaan, dat ze in de winter uit voedselgebrek naar het westen trekken en de A28 oversteken, op weg naar de aan de overzijde gelegen landbouwgronden. Inmiddels wordt langs de A28 door Rijkswaterstaat een wildkerend raster aangelegd. Het is de bedoeling met bijvoeren te stoppen, als dat raster klaar is. Dat zou een bijdrage zijn aan een meer natuurlijk fauna-beheer, zoals het Ministerie van Defensie zich dat voorstelt ¹⁾.

Overigens worden ook wilde zwijnen op de schietkamp fors bijgevoerd, volgens de verhalen met grote hoeveelheden krachtvoer en slachtafval ²⁾.

verlaten ze de heide en trekken de omringende bossen in, waaruit ze 's avonds weer te voorschijn komen als de rust is weergekeerd. Het aardige van het terrein is dat het niet omrasterd is. De herten leven dus in de vrije wildbaan en kunnen uitwisselen met de

hele Noord-Veluwe, waar verder vrijwel geen rasters voorkomen (in tegenstelling tot de Midden-Veluwe, waar rasters van Kroondomein, Hoge Veluwe en Deelerwoud hun leefgebied helaas versnipperen). Er vindt daarom ook uitwisseling plaats met Welna,

Wild zwijn (foto:
Bas Weetink).

Niet meer op gronden van Defensie? (foto: Geurt Besselink).

Minder leuk is ook dat de hele jacht op de schietkamp nog steeds is verpacht, terwijl daar volgens de eigen richtlijnen van het ministerie geen reden meer toe is ³⁾. Jachthouder is een gepensioneerd stafid van de schietkamp. Deze werkt samen in WBE-verband met andere jachthouders op de Noord-Veluwe voor het voeren van een gezamenlijk jachtbeleid en het verdelen van de afschotvergunningen voor het grofwild.

Vermeldenswaard is, dat aan de rand van de Oldebroekse heide grote waterbassins zijn aangelegd voor de bedrijfsbrandweer in geval onverhoopt stukken hei in brand worden geschoten. Deze bassins zijn door hekken omgeven, zodat de herten en met name de zwijnen er niet in gaan rollen en woelen, wat het gebruik in gevaar zou brengen. Ten behoeve van de dieren zijn naast de bassins kleinere, niet afgezette woel- en drinkwaterplaatsen aangelegd, die druk worden gebruikt. Omdat het terrein wegens het gevaar van niet ontplofte granaten permanent voor buitenstaanders is afgesloten,

krijgt het publiek de herten zelden of nooit te zien. Wel zijn er plannen voor wildobservatiepunten aan de rand van het gebied. Het is in elk geval leuk te weten dat ze er zijn en als basispopulatie kunnen fungeren voor de hele omgeving.

NOTEN

1) Tegen zo'n raster, dat in feite de grens markeert tussen het landbouwgebied en het natuurgedeelte van de Veluwe, bestaat aanzienlijk minder bezwaar dan tegen wildrasters binnen dat gebied. Ook los daarvan zou het afrasteren van alle autosnelwegen regel behoren te zijn en integraal onderdeel van de aanlegkosten, net als regenafvoerfaciliteiten, geluidschermen en vluchtbermen.

2) Citaat uit de publikatie 'Natuur op defensieterrainen', ISB uitgave 1994, in opdracht en met voorwoord van het Ministerie van Defensie, pagina 45:

'Verantwoord wildbeheer heeft nog niet overal ingang gevonden. Op één van de schietterreinen van Defensie heeft men de gewoonte edelherten en wilde zwijnen bij te voeren met grote hoeveelheden krachtvoer, aardappels, maïs, slachtafval en dergelijke. Het gevolg is een hoeveelheid dieren die groter is dan er van nature op hetzelfde oppervlak zou kunnen leven. Hierdoor is het proces van bosverjonging verstoord, want zonder kostbare

rasters worden alle jonge boompjes opgegeten. De reden voor het bijvoeren is het in stand houden van een rijke wildstand ten behoeve van de jacht. Maar gezien het streven van het Ministerie van Landbouw en het Ministerie van Defensie naar een meer natuurlijke bos- en faunabeheer, kan men grote vraagtekens zetten bij deze vorm van beheer. De huidige doelstelling is immers een wildpopulatie in stand houden, die de natuurlijke draagkracht van een gebied niet te boven gaat. Het bijvoeren van wilde zwijnen en edelherten zal in de nabije toekomst dan ook worden afgebouwd.'

3) Een interne nota van het Ministerie van Defensie, getiteld 'Natuur, Landschap en Defensie' bevat onder meer de tekst:

'In inrichting en beheer zal worden gestreefd naar meer complete ecosystemen, welke kunnen functioneren zonder een continue, intensieve beïnvloeding van de mens als beheerder. Een zeer belangrijk deel van het natuurbeleid (van het ministerie) is het steven naar een natuurlijker natuur, een geheel waarbinnen zelf-regulering een wezenlijk onderdeel is. Het kunstmatig verhogen van de wildstand door het voeren van aantrekkelijk jachtwild, het laag houden van de predatiedruk door bejaging van wilde roofdieren en het inrasteren van terreindelen zal zoveel als mogelijk worden gestopt. Het streven is 50% in 1996 en 90% in 1998. Jacht zal uitsluitend plaatsvinden op diersoorten die op Defensieterrainen onevenredige schade aanrichten en waarvan de schade niet op andere, doeltreffende manier is te voorkomen.'

De demonstranten.

De boer met tekst, op de achtergrond de jager

GANZEN CONVENANT

Harm Niesen

Weet u het nog? Vorig jaar om deze tijd werd door de Vaste Commissie voor Landbouw van de Tweede Kamer de Nota Jacht en Wildbeheer behandeld, als voorproefje van de nieuwe Flora en Faunawet.

De discussie (foto's: Harm Niesen).

CONVENANT

Natuurbeschermers waren niet erg blij met de uitkomsten daarvan, jacht als hobby blijft gewoon toegestaan, terwijl eerder bijna alle partijen gezegd hadden tegen plezierjacht te zijn. Een klein lichtpuntje was de motie Swildens/Esselink, waarin de Kamer zich vrijwel unaniem uitsprak tegen jacht op onschadelijke trekvogels. Zelfs in geval van schade zou alleen in uitzonderingsgevallen gejaagd mogen worden. De toenmalige staatssecretaris Gabor zegde toe, de wens van de kamermeerderheid snel tot beleid te zullen maken en daarmee niet te wachten op de nieuwe wet. Dat zou dus niet alleen het einde moeten betekenen van de jacht op de bekende tien onschadelijke vogelsoorten, maar ook het vrijwel sluiten van de jacht op alle ganzensoorten. Dat alleen scheelt al zo'n honderdduizend doden! De jagers

waren daar vast niet blij mee en ze blijken er in het geniep in geslaagd te zijn het tij te keren.

Pas maanden later kwamen we er achter, dat de staatssecretaris deze zomer -hij was toen demissionair - een 'ganzenconvenant' heeft gesloten met de Jagersvereniging en de Nederlandse Organisatie voor Jacht en Grondbeheer. In het kort komt het er op neer, dat de jagers twee jaar lang de gelegenheid krijgen gewoon door te gaan met jagen op ganzen onder voorwaarde dat ze zich 'terughoudend' gedragen en dat ze een 'beheerplan' maken. Zinloos en oncontroleerbaar zijn nog te vriendelijk als kwalificatie, alle betrokkenen moeten geweten hebben dat dit absoluut in strijd is met wat de Tweede Kamer bedoelde. Als ze zichzelf serieus nemen kunnen ze het er toch niet bij laten zitten.

Rietgans (foto: Pieter Eibers).

Kleine rietgans (foto: Mike Weston).

ACTIE

Zaterdag 28 januari jl. hebben Kritisch Faunabeheerders en Dierenbeschermers geprobeerd het 'ganzenconvenant' aan de kaak te stellen. Bij het Zuidlaarder meer in Groningen werd gedemonstreerd bij de volkomen overbodige ganzejacht. Kol- en rietganzen vliegen van hun slaapplek op het meer naar de gerooide bietenakkers, waar ze foerageren. En totaal geen schade aanrichten. Onderweg worden ze beschoten, het aantal jachthutten is hier de afgelopen tijd flink uitgebreid. Een schrijnend voorbeeld

van terughoudendheid en zorgvuldig beheer dus. Ook nu weer bleek dat er meestal mis werd geschoten omdat de ganzen te hoog vlogen. Maar het is niet onwaarschijnlijk, dat ze wel werden aangeschoten.

Met een vliegtuigje werd getracht de ganzen uit de buurt van de jagers te houden. Een experiment, waarvan moeilijk kan worden vastgesteld of het geslaagd was. Het vliegtuig zou pas opstijgen als we werkelijk actie konden voeren bij ganzejagers en is maar kort in de lucht geweest. Er vlogen erg weinig ganzen deze ochtend en de

jagers hielden, toen wij ons demonstratief bij hen opstelden, onmiddellijk op met jagen. Een vliegtuig is natuurlijk niet het meest milieuvriendelijke actiemiddel, maar elke niet geschoten gans telt ook zwaar.

NAÏEF

Zelden hebben we met zo'n vriendelijke jager gesproken, maar de boer op wiens land de jacht plaats vond, stak hem in onschuld, om niet te zeggen naïviteit, nog naar de kroon. Hij was niet te beroerd om op de foto te gaan met onze strijdlustige leuzen en ontcrachtte ondubbelzinnig alle wollige taal over zorgvuldig wildbeheer op een manier, die wij zeker niet verbeteren kunnen. Het is werkelijk te hopen, dat leden van de Tweede Kamer en ministers als Jorritsma en Van Aartsen hier lering uit trekken. In plaats van de papieren reclametaal uit Amersfoort gaven boer en jager in een paar woorden aan, wat de jacht in Nederland wérkelijk voorstelt en wat een jager in het veld wérkelijk doet. Op vragen van de pers gaven zij zonder omwegen toe, dat er geen echte noodzaak was voor het schieten op ganzen. Eén van de twee jagers was slechts gast en zou, als wij er niet geweest waren, vandaag zijn eerste gans schieten. Dat dit nu niet doorging had enige negatieve uitwerking op zijn humeur.

Beiden waren tussen de zestig en zeventig jaar oud en hadden, volgens de boer, dus niet al te veel om handen, ze konden toch niet de hele dag hun vrouw voor de voeten blijven lopen. Of hij wel eens schade had? Nee, nooit, en bovendien schoten ze volgens de boer zelden raak, hij had ze tenminste nog nooit een gans zien raken... . Zelfs de vraag of ze dan ganzen schoten voor de pot werd ontkennend beantwoord... . Lang niet iedereen vindt gans lekker... . Dit is dus wat wij sport- of plezierjacht noemen, dezelfde sport- of plezierjacht, waarvan het bestaan door jagers en door sommige kamerleden glashard wordt ontkent. Laten de voorlichters en bestuurders van de KNJV het maar eens aan hun eigen leden gaan vragen. Die weten precies waarom ze jagen. En dat is niet uit de onverklaarbare en onbedwingbare lust tot 'beheren' van het 'wild'.

MEDEDELINGEN

BESTUUR VERSTERKT MET HERTSEN- BERG

De jagers die de overgang van Antoinette Hertsberg van Dierenbescherming naar TROS met hoorngeschal en geheven glazen kruidenbitter begroet hebben, hebben te vroeg gejuicht. Antoinette is namelijk toegetreden tot het bestuur van Stichting Kritisch Faunabeheer en heeft zich voorgenomen haar werk voor de bescherming van in het wild levende dieren met onverminderde inzet voort te zetten. Antoinette Hertsberg kreeg landelijke bekendheid als gezicht van de Dierenbescherming tijdens de actie 'Opsporing Verzocht' die het imago van de Nederlandse jagers een flinke deuk opleverde. De jagers gingen er tijdens het debat over de Jacht- en wildnota nog van uit dat hun belangen veilig gesteld waren via schijnbewegingen als WildBeheer-

Eenheden, mantelorganisaties zoals Stichting Behoud Natuur en Leefmilieu en natuurvriendelijk ogende convenanten met de vereniging Das & Boom en de Weidevogel- (lees; eierrapers) vereniging. De optredens van Antoinette Hertsberg én de acties van Stichting Kritisch Faunabeheer, Vogelbescherming, Natuurmonumenten en WNF maakten duidelijk dat de plezierjacht allesbehalve geaccepteerd is in Nederland. Het wegvallen van hun 'natuurlijke' bondgenoot het CDA op regeringsniveau, zette de jagers op nog grotere achterstand. De KNJV heeft nu al haar pijlen gericht op het paaien van VVD-bewindslieden en het openen van een media-offensief.

Het bestuur van SKF is bijzonder blij dat Antoinette Hertsberg haar kennis ter beschikking van de goede zaak wil stellen in deze cruciale periode, waarin de Flora- en faunawet gestalte zal krijgen. Antoinette Hertsberg was eerder directeur van de Anti-Vivisectie-Stichting. Als gemotiveerd én getalenteerd dierenvriendin zal ze een belangrijke rol kunnen spelen in het tot stand brengen van werkelijke bescherming van dieren die aan 'wettelijke bescherming' onvoldoende zekerheid kunnen ontlenen.

Hoewel haar werk voor het consumentenprogramma RADAR haar goed -deels in beslag neemt, zal ze waar mogelijk de Stichting met raad en daad terzijde staan.

Het bestuur

OPRICHTING STEUNPUNT ROOFVOGELS BRABANT

Op 20 december vond in het vogelasiel Someren de oprichtingsvergadering plaats van een steunpunt tegen roofvogelvervolgung in Brabant. Het steunpunt werkt nauw samen met de landelijke Werkgroep Roofvogels Nederland

en Vogelbescherming Nederland. Van roofvogelvervolgung is sprake wanneer roofvogels worden geschoten, gevangen, vergiftigd, eieren of jongen uit het nest worden gehaald en als hun nesten worden vernield, zelf als die op dat moment niet bewoond zijn. Als er een dode roofvogel wordt gevonden dient onderzocht te worden of deze het slachtoffer van vervolgung is geweest en bij uitgelegd aas dient nagegaan te worden of dit aas met gif is behandeld. Door een netwerk van contactpersonen zullen meldingen van vermoedelijke vervolgung onderzocht worden.

Voor Oost Brabant is het meldingsnummer: (04937) 9 35 64.

Voor West Brabant is het meldingsnummer: (01696) 7 41 65.

De rest van Nederland kan bellen met: (05162) 26 60.

De meldingen van steunpunt Brabant worden na onderzoek doorgegeven aan de Werkgroep Roofvogels Nederland voor de centrale registratie van de gegevens.

WORDT DONATEUR VOOR HET LEVEN...

Stichting Kritisch Faunabeheer is voor haar werk ter bescherming van in het wild levende dieren volledig afhankelijk van donaties, giften en legaten. Hoewel onze donateurs ons bijzonder trouw en gul bedenken, nemen de uitgaven van de Stichting drastisch toe. Met name het -met succes!- inschakelen van juridische bijstand vergt grote bedragen en ook het voeren van acties, het genereren van publiciteit en de produktie van de Argus zijn kostbaar. In dit kader wil het bestuur haar trouwe donateurs wijzen op de mogelijkheid die zowel de kas van de Stichting als uw eigen kas zeer ten goede kan komen: Het donateurschap voor het leven. Wie besluit donateur voor het leven te

worden betaalt éénmalig fl. 1.000,- (65+ fl. 500,-) en ontvangt daarna geen acceptgiro's meer voor de jaarlijkse donateursbijdrage. Het donateurschap voor het leven biedt veel voordelen. De donateur kan zijn eenmalige bijdrage volledig aftrekken van de belasting en ontvangt voortaan, levenslang, zowel de Argus als de Knipselkrant. Voor de Stichting is het grote voordeel dat niet elk jaar opnieuw een (dure) acceptgiro verstuurd hoeft te worden. Voor meer inlichtingen kunt u contact opnemen met de donateursadministratie via Postbus 150, 6870 AD Renkum of bellen met de secretaris van de Stichting, Pauline de Jong, telefoonnummer: (020) 641 07 98.

... OF ZELFS LANGER

Gelukkig zijn er van tijd tot tijd donateurs die na hun overlijden het werk van Stichting Kritisch Faunabeheer willen blijven steunen in de vorm van een legaat of erfstelling. Dat kan voor een specifiek doel zoals de bescherming van ganzen, reeën, herten, zwijnen, fazanten of roofvogels, voor juridische acties, voor het genereren van publiciteit of voor het totale takenpakket van de Stichting. Sommige erflaters bepalen dat hun nagelaten hoofdsom geheel in stand gelaten moet worden, waarbij de rentebaten mogen worden aangewend voor activiteiten van de Stichting, anderen wensen dat hun nalatenschap in zijn geheel op korte termijn ten goede moet komen aan het welzijn van dieren. Vanzelfsprekend zal de Stichting er alles aan doen om uw laatste wens in vervulling te doen gaan. Wilt u geen contact, maar de Stichting wel gedenken in uw testament, dan volstaat de volgende formulering in uw laatste wil: *'Hierbij verklaar ik, ... (naam), te legateren aan Stichting Kritisch Faunabeheer te Amstelveen een bedrag, vrij van rechten, groot fl. ... (zegge:...)'*. Eventueel kunt u aan de formulering een nadere bestemming toevoegen. Heeft u vragen, schroom dan niet te bellen met onze penningmeester, mevrouw Rie Boeve, telefoonnummer: (02945) 13 19.

Hoewel het niet altijd even gemakkelijk is dit onderwerp bespreekbaar te maken, hebben wij gemeend dat in deze Argus toch te moeten doen, omdat deze informatie in een behoefte blijkt te voorzien. Voor steeds meer mensen is het belangrijk dat het beschermen van dieren ook na hun laatste afscheid voort leeft.

ARGUMENTUM

NCRV SPONSORT JAGERS!

De Jubileum-puzzel-actie van de NCRV kent als één van de 'goede doelen' de Achterhoekse afdeling van de Stichting Behoud Natuur en Leefmilieu (SBNL). Mijn schrik over deze ontdekking verwoordde ik in een brief aan de puzzelredactie met de vraag of zij wel beseften dat de SBNL een jagersorganisatie is die zich slechts ten doel stelt de restanten van wat eens 'de natuur' heette, zodanig in te richten dat het 'wild' (bedoeld wordt de eetbare soorten) zo gerieflijk mogelijk voor de loop van hun jachtgeweer komt; vervolgens kunnen die dieren dan massaal afgeschoten worden. Alle andere soorten, die voor hun voortbestaan toevallig dezelfde dieren als prooi bejagen, worden daarbij te vuur en te zwaard bestreden.

Ik stuurde, ter ondersteuning van mijn betoog de informatie over de SBNL mee die SKF verzameld heeft uit het blad 'De Nederlandse Jager' en dus onbetwist juist is. Doel van de SBNL is faunabeheer te voeren gericht op 'oogsten'. De KNJV behartigt de directe belangen van de jagers en de SBNL verzorgt de indirecte belangen.

Goed, ik kon nog veronderstellen dat de NCRV te goeder trouw was en zich alleen maar door mooie praatjes liet verleiden deze jagersorganisatie te steunen, hoewel de prominente invloed van de erkende plezierjager Rien Poortvliet bij de NCRV mij wel argwanend maakte. Ik vroeg de NCRV mijn brief in de brievenrubriek te publiceren

om eens te kijken hoe andere NCRV-leden hierop reageerden. Tevens vroeg ik waarom men bij de keuze voor een goed doel niet één van tientallen onomstreden, maatschappelijk wel aanvaardbare stichtingen of verenigingen had gekozen maar uitgerekend de SBNL!

De NCRV durfde het niet aan mijn brief in hun blaadje te publiceren: wel, nam men stukjes op van 'oh, wat heerlijk dat u weer een puzzelactie doet...'. Kritiek daar kan dit zuiltje kennelijk niet tegen.

Na drie weken kwam een antwoord van de hoofdredacteur van de NCRV-gids, K.Koopman, en, jawel, daar kwam de aap al snel uit de mouw: 'De achtergrond van deze organisatie was ons bekend.' Daar staat zwart op wit dat de NCRV bewust deze keuze heeft gedaan. De NCRV is er kennelijk met haar Jubileum-puzzel-actie op uit geweest de SBNL van een goed-doel-imago te voorzien. Zitten er misschien plezierjagers in directie en/of bestuur??? Of worden ze soms als gasten bij de jachtpartijen uitgenodigd? Een ding is in ieder geval wel duidelijk bij deze zich 'Christelijk' noemende omroep: het door de kerken van Nederland nagestreefde doel 'heelheid van de schepping' geldt, voor wat de NCRV betreft, niet voor de in de vrije natuur levende dieren!!!

Als belangrijke factor juist deze stichting te nemen noemde de brief ook nog dat de SBNL samenwerkt met de overheid: dat KNJV en SBNL belangrijke steun heeft bij het ministerie van LNV (en ook bij het Koningshuis) wist ik al jaren maar dat ook al een omroep beheer(s)t wordt door de jagerslobby was nieuw voor mij.

Al met al reden genoeg voor mij om mijn ruim 30 jarig lidmaatschap per direct op te zeggen.

Ik wens de NCRV nog heel veel opgezede lidmaatschappen toe!

Gijs de Jong

NOOT VAN DE REDACTIE

Gijs de Jong is niet de enige die op deze manier door de NCRV is behandeld. Wij hebben van meer Argus-lezers vragen gehad over de sponsoring van de SBNL door de NCRV en verzoeken daar over te publiceren.

Op de in de tabel genoemde soorten mag gedurende het met een balk aangegeven deel van het jaar gejaagd worden.

De cijfers aan het begin en het eind van de balk zijn respectievelijk de begin- en sluitingsdatum van de jacht op de betreffende soort.

CATEGORIE EN SOORT

	mei	juni	juli	aug.	sept.	okt.	nov.	dec.	jan.	feb.	mrt.	april
A Grofwild												
Edelhert ¹⁾												15
Ree manlijk ¹⁾					15							
Ree vrouwlijk ¹⁾												15
Wild zwijn ¹⁾												
<i>Voor de jacht op moeflon en damhart worden incidenteel afschotvergunningen afgegeven.</i>												
B Klein wild												
Fazant haan						15						
Fazant hen						15						
Patrijs						15						
Houtsnip						15						
Haas						15						
<i>De jacht op korhoen is het gehele jaar gesloten.</i>												
C Waterwild												
Grauwe gans ²⁾												
Kolgans ²⁾												
Gewone rietgans ²⁾												
Wilde eend ³⁾ ⁴⁾ ⁵⁾												13
Slobeend ³⁾ ⁶⁾					15							
Wintertaling ³⁾ ⁶⁾					18							
Smient ³⁾ ⁶⁾												
Pijlstaart ³⁾ ⁶⁾												
Tafeleend ³⁾												
Toppereend ³⁾												
Kuifeend ³⁾												
Watersnip ³⁾												
Meerkoet ³⁾												
<i>De jacht op brangans, rotgans, canadese gans, roodhalsgans, dwoergans, kleine rietgans, bergeend, brilduiker, krooneend, eidereend, zwarte zeeëend, brilzeeëend, grote zeeëend, witkapeend, witoogeend, grote zaagbek, middelste zaagbek, nonnetje, ijseend, zomertaling, manderijneend, casarca en bokje is het gehele jaar gesloten.</i>												
D Wild in Jachtwet art. 8, lid 1												
Houtduif												
Zwarte kraai												
Kauw												
Ekster												
Vlaamse gaai						15						
Konijn												
Vos												
Verwilderde kat												
E Wild op grond van Jachtwet art. 54 ('exoten')												
Beverrat												
Muskusrat												
Amerikaanse nerts (mink)												
Wasbeer												
Marterhond												
F Overig wild												
Bunzing ⁷⁾						15						15
Hermelijn ⁷⁾									15			15
<i>De jacht op roek, bonte kraai, boommarter, steenmarter, wezel en wilde kat is het hele jaar gesloten.</i>												
G Vogels uit de vogelwet 1936 ('onbeschermde vogels')												
Huismus												
Spreeuw				15		15						
Kokmeeuw												15
Zilvermeeuw												15
<i>De jacht op alle door de Vogelwet 1936 beschermde soorten is het hele jaar verboden.</i>												
H Onbeschermde dieren die het hele jaar mogen worden gedood												
Bruine rat, woelrat en mol												

1) Jacht uitsluitend toegestaan op afschotvergunning.

2) Jacht alleen toegelaten van een half uur voor zonsopgang tot 10 uur 's ochtends.

3) Van de opening van de jacht tot 1 september: van een uur voor zonsopgang tot een uur na zonsondergang en van 1 september tot de sluiting van de jacht: van een half uur voor zonsopgang tot een half uur na zonsondergang.

4) 1 juli t/m 15 augustus met vergunning op plaatsen met feitelijke schade.

5) Ook jacht d.m.v. eendenkooi van 15 augustus t/m 13 februari.

6) Ook jacht d.m.v. eendenkooi.

7) Niet in het veld. Alleen op eigen erf.

ARGUS IS EEN KWARTALTIJDSCHRIFT VAN DE STICHTING KRITISCH FAUNABEHEER

